

Vrijdag 23 september '22 - Kasteeldomein van Poeke (Aalter)

Stijn Dujardin - gemeente Heuvelland

Steven D'Haens - Symbiosis vzw

Marjan Blokland - Kwadraet

Frederik Matthijs - Trividend, Uilenspel

Luc Thanghe - eerstelijnszone Vlaamse Ardennen, bestuurder Stichting Lodewijk de Raet

Isa Moerenhout - Obra Bakken vzw

Tom Van Nieuwenhove - stad Gent

Joris De Corte - adviseur interdisciplinaire samenwerking

Ine Plovie - projectcoördinator voor veranderingsprocessen

Ria Baeck - Percolab

Niek Van Durme - Toerisme Vlaanderen

Ann Decorte - Howest, bestuurder Stichting Lodewijk de Raet

Sven Devisscher - Hogent, bestuurder Stichting Lodewijk de Raet

Els Hillaert - copywriter en storyteller

Erik Hennes - Toerisme Meetjesland

Tine Vanthuyne - Hogeschool Gent

Annelies Demyttenaere - Viro vzw, Grondig Anders

Koen Steuperaert - Schakel

Geert Sturtewagen - Schakel

Lieven Hérie - Schakel

Micheline De Kreijger - Schakel

Stichting Lodewijk de Raet SON

- Zelfbewuste samenleving
- Versterkt mensen in hun rol
- Burgerschap
- Samenhang tussen persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke ontwikkeling
- Dynamische factor in sociale cohesie en culturele vernieuwing

Schakel

- lokaal cocreëren
- plekken of uitdagingen
- partnerschap binnen lokaal ecosysteem

deelhouderschap, verbondenheid, gedeelde uitdaging, samen aanpakken, waarde creëren, voortschrijdend inzicht.

Geloof: transitie is nodig, lokaal niveau

Wat: proberen, wroeten, testen, uitleggen, vertrouwen opbouwen, grond klaarleggen, zaaien, samenwerken...

Vaststelling: Pfff, eilandjes, eigen gelijk (wij ook), hoofdpijn

Natte droom: Hoe kunnen we ...?

Iets anders doen! Stoppen met...

Overtuigen

Opdrachtjes doen

Logica van vraag en aanbod

Claimen

Veel geleerd uit ecosystemisch denken en platform design.

Tussenruimte
van niemand maar tegelijk van iedereen

Waardering voor wat is
Erkenning van verschillende belangen

Gesloten → Open
Vast, zeker → flexibel, wendbaar, flou

Delen, Eerlijkheid, kwetsbaarheid
voortschrijdend inzicht, tijdelijke
zekerheden

'stichten'

Een gezellig vuurtje
aansteken en zien
wie er rond komt
zitten.

Stichten → bewegen → ondernemen

Stichten zonder claimen

Narratief: **startverhaal**, een eerste versie, doordacht, een houvast met voldoende ruimte om te bougeren. Helder, eerlijk, eenvoudig, ballast overboord, (Ruud Tuithof)

Proevertje: We stoppen er **tijd en energie** in waardoor we het **potentieel zichtbaar** maken.

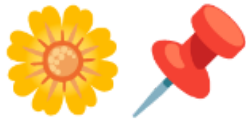
We brengen na een half jaar een **groep mensen samen** die: interesse tonen, liken, waardering uitspreken, kunnen helpen, meegewerkt hebben...

We **geven het terug** en geloven (misschien een beetje naïef) dat er dan iets kan gebeuren.

**Het is niet van 'ons' .
Het kan pas echt werken als
het van 'ons' is.**

**DE FLOREERENDE
GEMEENSCHAP**

Inspiratieplatform voor rechtvaardig, leefbaar en duurzaam samenleven.

#deflorenderdegemeenschap
#DFG

Zet denkers en doeners van florerende gemeenschappen **in de kijker** en laat zien dat het anders kan. Dat er al veel aan het gebeuren is. Dat elk positief verhaal - hoe klein ook - impact heeft.

Iedereen kan een rol opnemen in de eigen florerende gemeenschap. Voel je aangesproken en laat je inspireren. Samen versnellen we de beweging door te delen, elkaar te inspireren en van elkaar te leren. Stap voor stap bouwen we met velen aan de De Florerende Gemeenschap.

Maatschappelijke uitdagingen zijn groot. De huidige systemen en recepten zijn niet langer opgewassen tegen de toenemende complexiteit. Ze dagen ons uit om ons samenleven anders te organiseren. Kant en klare oplossingen zijn er niet. **Er is nood aan transitie.**

Het besef groeit dat het anders moet. Sterker nog: we **zijn het al aan het doen.** Steeds meer lokale gemeenschappen tonen dat het ook écht kan.

De **lokale gemeenschap** is de uitgelezen schaal om met complexe uitdagingen om te gaan. Vele florerende gemeenschappen vormen samen...

DFG is een beweging die het groeiend draagvlak voor deze transitie zichtbaar maakt (en misschien in de toekomst ook mogelijk maakt).

De voorlopige 'spelregels' die we onszelf opleggen:

We definiëren bewust niet.

Het is van iedereen, dus niet van ons.

Alles wat we leren, maken, ontwikkelen → delen

Elk engagement is waardevol

Vertrouwen in serendipiteit

Alles is flexibel, veranderbaar tijdelijk

Vormloos, statuutloos, Creative commons

3,2,1 start!

Hoe kunnen we tegen september
laten zien wat het potentieel van
De Florerende Gemeenschap kan
zijn?

Testopstelling
keuze voor video
DIY Look-and-feel
zestal verhalen vangen
Springen!

We zien wel!

In onze periferie gezocht naar een
aantal startpunten...
van geen toeval toevallig
van veilig spannend

Duurzame Doeners / Maatschappij Vernieuwers / Transitie denkers /
Pioniers / Lokale Sociale Helden / Florerende Ambassadeurs /
veranderaars / Makers / Place Makers / Duurzame ondernemers / Floristen
/ Versterkers / Lefgozers / Maatschappij Makers ...

Focus

Vangen van persoonlijk verhaal
Minder focus op het initiatief
zelf

Onze ingesteldheid:

geïnteresseerd,
nieuwsgierig, leergierig
dankbaar

Pipi Langkous, maar ook een beetje
onzeker, kwetsbaar
geen routine
elkaar leren kennen
samen zoeken

Impact ?

Sociale media

Views, likes, deelacties, commentaren
Weekt iets los. Brengt zonder veel moeite
'iets' in beweging.

Veel moeite om te ontsnappen aan de
grillen van de algoritmes. Goed mikken,
juiste #, veel werk

Geen idee wat voor impact we hebben op de kijkers.

Nagedacht over de gewenste impact op
mensen en gemeenschappen. Welke
werkelijke verandering beogen we ...

Beleving

Perceptie

Gedrag en praktijken

Cultuur

Structuur en spelregels

Amai!

Veel bijgeleerd

Florerende gemeenschappen

Lokaal ecosystemen

Mensen en rollen

- Mensen, waarden, drijfkracht
- Doel, verbondenheid, belangen
- Dynamiek in de gemeenschap
- Rollen, rolverschuiving
- Druk, verstoring, weerstand
- Delen
- Waarde, meerwaarde, winst
- Verschillende vormen van kapitaal
- Opportuniteiten
- (Schijnbare) tegenstellingen
- Verhandelbaar potentieel
- Leren
- ...

Waarschijnlijk omdat we niet bewust zoeken naar antwoorden?

POTGROND

Editie 0.0

Hoe sta je in en/of luister je naar dit verhaal?

- buitenstaander
- sympathisant
- believer
- pragmaticus
- gebruiker
- mogelijke partner
- mede-eigenaar
- ...

De 1^e vraag is niet...

Wat is goed of niet goed?

wat kan beter of anders?

Wat is de volgende stap?

De 1^e vraag is fundamenteel!

Zie je waarde?

Zie je potentieel?

Zie je gedeeld belang?

Kan dit (los van huidige vorm) iets worden?

Zie je hier beweging rond ontstaan?

Voel je je aangetrokken?

Geloof je hierin?

Is dit betekenisvol, belangrijk,
noodzakelijk (genoeg)?

Wat is een volgende stap?

Hoe kunnen we beweging creëren?

Sterk deelhouderschap?

Waar halen we de middelen?

Hoe kunnen we samenwerken?

...

Verslag groepsgesprek

Lieven: Na wat Koen verteld heeft, wat hebben we volgens jullie te doen? En wat zouden jullie graag hebben dat er om 19u ligt?

Geert: Misschien ook de vraag... wat heb je er uit gehaald?

Lieven: Misschien is dat wel de eerste vraag. Wat heb je er uit gehaald?

Tine: Wat me het meeste bij blijft in heel het verhaal, is dat beeld van het *vuur*. Ook van hoe je met die dingen omgaat. Er is dat vuur en het is dat vuur dat je moet zien en moet aanwakkeren en zorg voor dragen. Dat is het idee waarop ik zou voortbouwen. Hoe zorg je ervoor dat het vuur blijft branden? Het *brandt* al, en het brandt op verschillende plekjes.

Joris: Gaat het dan vooral over de energie die wordt opgewekt en minder over de inhoud die erachter zit? Die lokale dynamieken kunnen verschillende kanten uitgaan. Dat idee van *vuur aanwakkeren* vind ik wel een goede.

Frederik: Eén van de zaken die ik als meerwaarde vind, is voor mensen die stappen wil zetten, mensen daarin te inspireren, te omkaderen, te begeleiden. Dat vind ik concreet en vind ik meerwaarde in. Mensen weten niet altijd hoe het te doen. Hen in contact brengen met anderen.

Koen: Het potentieel zichtbaar maken en ook ervoor zorgen dat het meer gebeurt.

Joris: Het is niet jullie idee om een procesbegeleiding te doen. Ik ga er niet vanuit dat je daar tijd voor hebt.

Koen: Ik denk wel dat door het te doen, er kansen ontstaan voor mensen, om verhalen te capteren... Ik geloof wel dat er een ondernemingsluik aan een beweging hangt.

Frederik: In Gent word ik regelmatig aangesproken om tips, ervaringen mee te geven... dat zou een invulling kunnen zijn. Vanuit mijn opstart van Uilenspel vzw, huistaakbegeleiding in Gent en nu ook in andere steden. Ik heb dit vanuit eigen initiatief, vrijwillig, opgestart. Hoe structureer en financier je dit? Hiervoor komen mensen dikwijls naar mij.

Isa: Wie willen we dat er rond het vuur zit? Ik heb vaak verbinding met gelijkgezinden. Ik zou ook wel met andersgezinden rond het vuur willen zitten. Een *vuurtoren* zie je van ver. Misschien moeten ze dat vuur van ver zien. Vanuit mijn eigen functie in den Hannekensnest zou ik graag mijn leidinggevende, mijn organisatie daar aan het vuur willen zien. Maar hoe krijg ik hen daar? De lokale ondernemers, de buurt, die zit er al.

Frederik: Ik heb het gevoel dat je zoiets stap voor stap moet opbouwen. De reden dat ik mij aangetrokken voelde, was om ieder zijn verhaal te horen. Want dat geeft mij energie.

Koen: een olievlek

Steven: Ik dacht aan de *Burning Man*, een festival in de woestijn in Amerika, mensen die vanalles samen beleven. Er gebeurt vanalles. Wat dat mij zou opbrengen? Het zou mijn vuur kunnen opwakkeren om de rest van het jaar door te gaan. Je kan enkel vuur doorgeven als jouw vuur nog zichtbaar is.

Koen: ook een soort waardering

Steven: een soort voeding

Tine: Waardering vind ik ook belangrijk. Als ik nu hoor dat Isa energie zoekt, dan vind ik het belangrijk om wat goed draait ook draaiende houden. Want dit wordt dikwijls getrokken door mensen die er ongelooflijk veel energie in steken en dat blijven zien, is belangrijk. Want dit is kwetsbaar.

Erik: Die mensen staan er dikwijls wel alleen voor. Soms in mijn organisatie heb ik het gevoel dat ik in de woestijn aan het roepen ben. Verhalen uitwisselen met gelijkgezinden. Het zou wel tof zijn als mijn leidinggevende hier aan het vuur komt zitten, maar ik ga die verwachting niet hebben. Het is al goed als ik mijn eigen vuurtje terug kan meenemen om dit werk verder te zetten, en evt beter kan doen. Want ik denk dat we veel van elkaar kunnen leren door te delen met elkaar.

Ann: Wat er nu vertelt wordt, dan denk ik aan het potentieel om hier een grotere rol aan te nemen, hoe kan dit gefinancierd worden? Het verschil tussen de Florerende Gemeenschap en Schakel, als je echt de spouw wil zijn (en geen procesbegeleider)? Hoe kan je dit doen zonder vrijwilliger zijn?

Lieven: Als we beweging willen zijn, hoe kunnen we dit volhoudbaar doen? Kan je zoiets doen om mee andere gemeenschappen te ondersteunen? Is er een ander businessmodel dan het klassieke mogelijk?

Koen: Ik zie dit ook groot. Maar vanuit de Stichting kunnen we dit niet dragen. Er is iets anders voor nodig. Er gaat samenwerking moeten ontstaan of mensen die zeggen, we doen dit. Stichten is niet zo moeilijk, we maken een brandje en vragen of je mee komt doen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er mensen mee doen, het volhoudbaar en duurzaam is en impact heeft op het lokaal niveau?

Frederik: Ik zou willen vermijden om al te snel te vervallen in financiële logica's. Eerst moet je kijken naar de meerwaarde uit jezelf, maar je gaat meer halen als je ook anderen inspireert, helpt. Dat eigenaarschap gaat zeker terug komen, maar het is nu nog te vroeg.

Ria: Er is een verschil tussen eigenaarschap en een beweging, daar heb ik niets mee, maar een jaarlijks leerfestival waar Steven zijn vuurtje kan aanwakkeren, dan zeg ik ja. Daar voel ik eigenaarschap mee. En daar zijn er nog mensen voor te vinden. Daar moeten we geen structurele subsidies voor vinden, maar per jaar mogelijk maken. Dat is overzichtelijker voor mij. Die veronderstelling van groeien en groot maken, i don't know, dat durf ik in twijfel trekken. Wordt zo'n Burning Man-festival beter als er veel volk is, is verdieping niet beter met ruimte voor de grote vragen?

Annelies: ik heb het ook niet zo voor groei. Wat betreft businessmodel en financiering, ik zit wel op zo'n punt dat financiën er wel toe doen. We moeten zoeken naar een formule die werkt voor ons en waar we anderen mee kunnen besmetten. Noodgedwongen moest ik bijna zelfstandig worden om met de vragen die naar mij kwamen, om te gaan. Nu neem ik opdrachten aan van bv stad Brugge en 10% van de vergoeding vraag ik om te financieren aan lokale projecten. Gewoon als voorbeeld een structuur dat werkt. Dat is niet voor groei, maar om een ecosysteem in stand te houden. Er zijn verschillende elementen die spelen, deze zou ik in beeld willen brengen. Bijvoorbeeld, ik vind lokale projecten heel belangrijk, daar vraag ik financiering voor als ik gevraagd word om te spreken. Hoe kunnen we door anders te denken/werken een win bereiken voor elkaar? Wie zit er nu nog niet rond *het vuur*? En hoe zou die hieruit een win kunnen halen? Wie zit er wel rond het vuur?

Frederik: Te vroeg om al in termen van financiering te denken. Eerst body geven aan waar het hier allemaal over gaat. Zoektocht naar middelen kan anders verlamdend werken.

Koen: Het vuur is nu nog altijd *een stichtend vuur*. Wie de beweging allemaal wil infecteren, dat is een andere vraag. Als de beweging enkel de usual suspects bereikt, dan is dit niet genoeg. Ik heb het gevoel en geleerd de afgelopen jaren dat het pas interessant wordt als je mensen meekrijgt en mee doet denken, waarvan je het niet verwacht dat ze er ook belangen in zien. Als je in een groep samenwerkt met mensen waar er tegengestelden bij elkaar komen, dan wordt het interessant. Ik zou het fijn vinden dat we iets doen waarbij mensen waarvan we het niet verwachten ook geprikkeld worden. Dat vuur dat brandt ook voor hen een beetje aangewakkerd wordt.

Annelies: Wie zijn die mensen dan?

Koen: Voor mij gaat het er over dat de ontdekking van lokaal zelf iets te ondernemen en zien dat door hetgene we gedaan hebben, dat alle partijen, ook politieke partijen, dit als iets van hen beschouwd wordt. Ze communiceren daarover als het ware dat zij er een deel van hebben uitgemaakt en dat was ook zo. Ze hebben allemaal bijgedragen tot. Er is niemand die zegt, dat was van die partij... We slagen er in om de schijnbare tegenstellingen uit de weg te halen en bij elkaar te komen en samen te werken. Ik heb het gevoel dat we zeer snel met gelijkgezinden/gelijkgestemden meekrijgen in het verhaal. Dat is niet zo moeilijk. De moeilijkheid is om anderen rond de tafel te krijgen die ook waarde zien, maar waarvan wij niet zo snel zouden zeggen, kom dichterbij, maar eerder, ga een beetje aan de zijlijn staan. Dit is misschien iets Vlaams, als er mogelijkheid is tot conflict dan gaan we het eerder wegduwen dan bij elkaar zetten. Ik heb jaren in gemeentebesturen gewerkt, zo functioneren gemeenten. Als er te veel oppositie is, dan gaan we het aan de kant schuiven, niet samenbrengen. Terwijl net in dat samenbrengen, daar zit er iets fijn. Herken je het toch, Stijn? Ik geloof wel en ik wil daarmee niet zeggen dat het iedereen moet aanspreken, maar wel dat het iets verder moet gaan dan de usual suspects.

Annelies: Het ga saai worden é anders.

Koen. : ja, het zou kunnen zijn dat het saai wordt. Want we verstaan mekaar, al 10 jaar (gelach).

Stijn: Koen, ik zit nu de hele tijd te zoeken. Jij zegt, ik zou graag hebben dat mijn directie, mijn leidinggevende *mee aan het vuur komt zitten*. Voor mij wringt het soms daar. Ik heb dan het gevoel, dat die gast gaat vertrekken met ook een *brandend stokje*. Zij gaan dan denken: “Wij gaan ook zoiets doen, datzelfde *vuurtje*, zoiets gelijkaardigs”. En dan gaat dat dan niet werken, soms ben ik het ook die dat *vuur heb aangestoken*. Ik ben daar wel zoekende. Soms moet je waarderen dat uw leidinggevende/directie u de ruimte wil geven om *aan dat vuur te gaan zitten*, zonder dat hij daar altijd zelf wil zitten. En dat vind ik wel een groot verschil, gewoon dat je *aan dat vuur moogt zitten*. Is het nodig dat de persoon die jou die vrijheid geeft, daar ook komt aanzitten, dat weet ik niet.

Sven: Je moet wel een manier vinden, het gaat erover dat de informatie doorstroomt in de diverse ...

Stijn: Ja, maar dan zit je de dag nadien *met jouw naar rook-geurende-kleren* bij die leidinggevende om te zeggen dat het tof en dit is naar voor gekomen en ik zou dit zo en zo doen en dat hij dan de ruimte geeft om dit te doen. Ik vind het niet nodig dat hij er altijd bijzit, ik heb hem daar niet nodig. De ruimte heb ik nodig om dat te kunnen doen.

Frederik: Ja, maar de terugkoppeling is ook belangrijk en daar zie ik ook veel in verloren gaan. Dat er veel dynamiek is in *rond het vuur*, maar als er dan engagement nodig is in de eigen organisatie om iets mee te doen, dat dan wel een stukje stilvalt omdat het mandaat ontbreekt om iets mee te doen, de tijd ontbreekt...

Annelies: omdat de waarde van die *kampvuurverhalen* soms wordt onderschat, niet naar waarde wordt geschat. Micheline vroeg mij daarnet: “Wat heeft het filmpje van DFG voor mij gedaan?” Veel mensen zeggen: “Amaai, maar jij kan het goed uitleggen.” Maar hebben amper geluisterd naar wat je gezegd hebt. De boodschap is weg.

Tine: Daar gaat het toch over. Je hebt niet één *brandpunt* nodig, je moet dat *vuurtje* ook meenemen, dat moet ergens anders ook *branden*. Je kan niet iemand overtuigen met een *kampvuur*. Dat is een indianenverhaal, dat gaat niet. Je kan ze overtuigen als het daar gebeurt en dat is wat volgens mij jullie ook sterk maken. Je stapt mee en jullie verkleed als “paters” als het moet. gelach.

Ge staat te *wroeten aan dat vuurtje* want daar moet het gebeuren. Maar je moet je ook af en toe eens komen *warmen aan dat andere vuurtje* want lokaal. Het gaat over lokaal concreet doen.

Stijn: Het gaat *niet over één groot vuur*. Maar over *vuurtjes op verschillende plekken*. Dan ben je beweging aan het maken, want dan stuur je het rond.

Ik ben blij dat Annelies hier ook is, met West-Vlaamse tongval, die het niet probeert te verbergen, die in West-Vlaanderen aan het werken is. Want jullie rond Gent kennen elkaar allemaal al. Wij zitten te ploeteren in het diepe zuiden...dan heb je lokale gemeentebesturen die met cowboys en indianen vacatures zoekt en dan is het helemaal verloren....

Koen: ... in de loopgraven van Ieper. Wat in mijn hart zit, is dat het gaat over de individuele verantwoordelijkheid van mensen, over het samenleven. Van eigenlijk gaat het bij mij over het *aanwakkeren* bij zoveel mogelijk mensen, in de toekomst, van “we hebben samen die

verantwoordelijkheid”, die delen in het samenleven. Als iedereen daar rolletjes in opneemt, hoe meer hoe beter, dan gaat de samenleving erop vooruit.

Frederik: ik versta niet zo goed de link met werk. Volgens mij heeft dit niet met werk te doen. Gaat het niet over mensen die ergens wonen en er iets willen doen.

Tine: Ik heb moeite met de individuele verantwoordelijkheid. Daar ga ik niet mee akkoord. Het is een collectief verhaal die er als beweging moet gemaakt worden. Het is dan pas dat mensen goesting gaan krijgen om er deel van uit te maken.

Koen: ik zeg dit om mensen mee te krijgen. Waar ik op doel is, is de frictie die ik aanvoel. Als we voor zorg kijken naar de overheid om dit op te lossen, dan gaan we er niet geraken. Als samenleving heeft ieder daar een verantwoordelijk in om iets van zorg op te nemen naar een ander. Niet op dezelfde manier, of evenveel, maar als iedereen daar iets in doet, dan groeit het besef dat we daar iets moeten rond doen. Het is een collectief gevoel dat je moet creëren, dat besef.

Tine: We hadden het er net over. Dat kan evengoed het woonzorgcentrum dat hier iets wil rond doen. Mensen mogen zich niet schuldig gaan voelen, als ze het niet doen. Ik denk dat die manier van kijken naar ondersteuning ook belangrijk is.

Frederik: Ik zou het goed vinden dat mensen zeggen: “amaai, ik kan daar iets doen en ik krijg daar ondersteuning voor.” Ik krijg daar enorm veel energie van als je iets kan betekenen voor anderen, maar sommigen weten totaal niet wat dit kan zijn. Als je daar in kan slagen om daar mensen voor te inspireren. Het gaat niet over verantwoordelijkheid, over goesting doen geven, tools krijgen om iets te doen.

Ann: Ik denk niet dat een overkoepelend verhaal, individuele mensen de energie kan doen geven. Bij mij is dat gebeurd doordat er iets lokaals aan het gebeuren was. Ik ging nooit een rol opnemen omdat daar zoiets als De Florerende Gemeenschap was. Het was omdat er daar een gemeenschap aan het floreren was. Het was omdat je zegt, tiens, we zijn hier iets aan het creëren. Tiens, er zijn mensen geïnteresseerd in wat wij aan het doen zijn. Blijkbaar is daar iets aan het groeien.

Ik snap nog altijd niet waarover we het hebben, als we spreken over het potentieel. Waarover hebben we het nu precies? Ik heb al gehoord, het gemeenschapsverhaal, dat we *ons samen aan dat vuurtje kunnen verwarmen*. Dat vind ik nog een redelijk gemakkelijk verhaal. Voor de rest is dit nog nog vaag.

Koen: Je voelt dat we als samenleving al een transitie aan het doormaken zijn. Het is al aan het gebeuren. Er zijn mensen al stappen aan het zetten en die zijn niet zichtbaar, hoe klein ook. Die zijn daar niet mee bezig, dit moet niet bekend zijn. Terwijl wij zeggen: het is zeer waardevol wat jullie aan het doen zijn. Want jullie zijn eigenlijk de transitie aan het maken, op kleine schaal. Maar als dit veel gebeurt, en het wordt veel gedaan, dan is het wel zeer waardevol om dit te delen.

Frederik: je moet eigenlijk kijken naar jezelf en zeggen: “wat kan ik zelf doen?” Niet altijd vertrekken vanuit het financiële verhaal, niet dat dit niet belangrijk is, het is zelfs mijn werk om hier mee bezig te zijn. Er zijn veel dingen die niet goed lopen maar als je zelf beschikt

over de competenties, mogelijkheden, tijd en energie, dan kan je veel doen. Mensen zeggen soms te snel, ik kan/doe het niet. Er zeiden veel mensen tegen mij: "De scholen zouden dat toch moeten doen?". Maar dat gebeurt niet é. Wij hadden de mogelijkheid om het te doen en we krijgen er enorm veel van terug. Je kan zoveel betekenen voor die mensen en dat werkt verslavend. Vandaar dat je daar mee door gaat. Maar van zodra dat je jezelf de vraag stelt: "Is dit wel iets voor mij om te doen?" Dan stop je.

Ann: Ik begrijp jouw verhaal, maar ik stel me de vraag: wat zou DFG toe bijdragen? Wat zou DFG overkoepelend kunnen bijdragen om jouw verhaal te kunnen versterken?

Frederik: inspireren met good practices

Ria: ipv overkoepelend of ondersteunend, ergens waar ik mijn batterij kan opladen, één of twee keer per jaar. Het was fijn om elkaar tegen te komen, goed eten, goede fuif. Ik denk dat als je in koepel denkt, dat je verkeerd denkt.

Iemand: *Een vuurschaal*

Iemand: *Een koepel dooft het vuur ook.*

Els: *een vuurschaal* als de ondersteuning. Maar ook de verhalen van DFG zijn zoals de *gensters* van het vuur, die er niet alleen zijn voor de mensen die niet *tot aan de vuurschaal komen*. Ik denk de diversiteit belangrijk is in het soort verhalen, want ieder wordt op een verschillende manier getriggerd. Als er al iets lokaal is, kan die persoon een kleine taak claimen, maar de verhalen kunnen ook inspireren. Aan het vuur komen, kan dan weer iets anders triggeren. Voor mij kan dit wel de kracht zijn, daarom niet groot, maar wel met een grote openheid dat het divers mag zijn. Dit is het nog niet. Ook als de verhalen divers zijn of de inhoud van het festival, je gaat altijd een kransje hebben.

In een lokale dynamiek heb je stichters, trekkers, maar ook veel andere rollen, die rollen mag je ook aanspreken. Door die mensen ook te laten zien. Want enkel met de stichters kom je er niet.

Koen: In die eerste rondes kom je gemakkelijk bij die stichters uit, die mensen die wat verder gaan, die hun nek uitsteken. Op lokaal niveau een taakje uitvoeren, zorgen voor iemand, dit kan zeer waardevol zijn. Het gaat niet enkel op de stichters. Want dan gaat het over het leren van elkaar, over het inspireren (bv in de tuin wie komt daar, wie heeft er beslist om daar zijn tijd door te brengen, ...) dat is even waardevol als de persoon die de tuin gesticht heeft.

Marjan: Maar waar maak je het verschil om daar lokaal aanwezig te zijn? Wie zegt dat als mensen van DFG daar aanwezig zijn dat het daar floreert? Overal in de wereld, bv in de Ardennen tijdens de overstroming, wat een immense solidariteit is daar ontstaan. Die drijvende kracht ontstaat wel. Kijk maar naar Oosterweelde. Rollen worden opgenomen waar mensen samenkomen, automatisch. Er is een *ginster*, mensen vertrekken en mensen komen er bij. Er ontstaat een gemeenschap. Wat maakt het verschil, dat je hier de transitie wil aantonen? Waarin wil je aantonen dat jullie het verschil gaan maken? Waarin wil je aantonen dat het het verschil gaat maken?

Koen: Wij maken het verschil niet. Het zijn de mensen lokaal die het verschil maken.

Marjan: Akkoord maar wat, wie, welke beweging gaat het verschil maken?

Ann: Ik noem dat onderkoepeling of overkoepeling, maakt niet uit. Ik zie het nog niet.

Stijn: Dus... Wat maakt het verschil dat jullie daar de energie insteken terwijl die energie daar eigenlijk lokaal al is? Is dat de vraag?

Marjan: Ja, waarom zou het niet gewoon het recht mogen hebben om te zijn wat het is?

Koen: Ja, dat sowieso, het is wat het is. Het respect voor wat er is. Alleen, wat ons opvalt, als je in dat lokale verhaal duikt, dan zie je dikwijls dat er een groot potentieel is aan energie die niet loskomt door allerlei omstandigheden. Die energie komt niet zomaar los. Die komt los als er mensen die stichtend lokaal iets doen, dan verbinden mensen zich daartoe. Maar de vraag is, wat hebben mensen nog nodig om dat potentieel nog meer los te maken. Ik denk dat DFG dat potentieel nog meer die energie kan losmaken, door het tastbaar te maken, door het zichtbaar te maken, door het te ondersteunen, door het mogelijke mogelijk te maken, door wat er zit een duwtje te geven, ... en weet ik wat, om te zorgen dat het kan ontpoppen.

Lieven: Waarom laten we al die mensen tegen de muur kletsen, terwijl we zoveel van elkaar te leren hebben? Ik denk dat in dat lerende iets gigantisch interessant is. We gaan een aantal dingen kunnen verstevigen, maar of dit versnellen moet zijn, weet ik niet.

Ann: Dat proces moet je toch doorgaan, met vallen en opstaan, ...

Marjan: ... op het tempo van de mensen.

Koen: Dat is waar Ann, maar nu heb je veel mensen die stichtend zijn en die hun hoofd boven het maaiveld steken, en die komen er niet altijd. Mijn bezorgdheid is, dat de mensen die evenveel goesting hebben en misschien nog betere ideeën hebben, die komen er niet altijd.

Marjan: Welke rol ga je spelen? Wat er nodig is? Of wie kan welke rol spelen?

Koen: Dat is de vraag die nu open ligt. Wat is er nodig om die mensen te helpen? Maar als je daar in die lokale context duikt, ontdek je dat. Je hoort, als ik je met deze persoon in contact brengt, dan ontstaat er iets en hop je bent vertrokken.

Isa: Ik denk dat er hier veel mensen zijn die dat heel goed doen en heel sterk in zijn. En voor mij gaat het daarover. Hoe kan je hen verstevigen en niet per se groeien? Ook eens mislopen, van koers veranderen of uit wisselen, vind ik heel noodzakelijk.

Lieven: Ik zie hier verschillende lagen onderstaan. Dit is ook een belangrijke laag. Dat je dat eens kan vertellen tegen mensen die het begrijpen.

Tine: Dat zou ook wel eens kunnen helpen om het te doen *vonken*. Want we zijn ook dikwijls heel zacht bezig, maar soms moet er ook wel eens op tafel geklopt worden. Wat mensen die in het proces zitten niet altijd kunnen, om eens een serieuze mep te geven.

Lieven: Wat zou het betekenen mocht er in bepaalde situaties eens iemand anders mee aan tafel zou komen zitten? Om vanuit het eigen verhaal te vertellen, voor dit soort rollen zijn er weinig mogelijkheden of kansen toe om zoiets te doen.

Frederik: Dat je vanuit een individueel initiatief van elkaar kunt leren. In een organisatiecontext heb je allerlei soorten manieren om te leren. Maar voor een burger die met dingen bezig is, dat bestaat niet voor zover ik weet. Dat is een belangrijke laag en rol, maar ik zou het jammer vinden mocht het hierbij blijven. Er komen veel nieuwe uitdagingen, en door enkel te kijken naar anderen gaan we er niet komen, er moet zelf meer gebeuren lokaal door mensen. Door volgens mij gaat het over dat mee uitdragen, anderen daar bij te betrekken maar het is zeker belangrijk om van elkaar te leren en boost te krijgen. Maar het moet verder gaan. Wat betekent dit dan voor de naam DFG? Er moet een aanbod zijn, het gaat over het initiëren, als je weet dat er ergens een probleem is, kan je dan iets desnoods een info-avond doen met mensen waarvan je weet die zitten daar, uiteraard zijn er daar financiële middelen voor nodig, want er kruipt daar tijd in, maar voor de rest gaat het over individuele energie, tenzij het tot iets structureels leidt. Maar die eerste stap, de noden die er zijn, dat potentieel komt niet naar boven.

Sven: Dat lijkt me een belangrijk iets, dat potentieel, heb je daar een zicht op, wie zijn dat?

Koen: ik kan ze wel benoemen omdat ik ze in mijn eigen buurt zie. Als ik spreek over wat we doen, dan zeggen mensen "ja dat zou ik ook wel doen". Bv van man die kok is maar niet geïnteresseerd is, tenzij hij dit voor een evenement waar hij ook zelf goed uitkomt. Normaal gezien zou hij voor zorg niet in beeld gekomen zijn. Toch kan hij iets betekenen in de gemeenschap.

Stijn: maar dat is toch ideaal. In iedere buurt, gemeente komen tot *aanstekers*, in het veld. Want jij zegt, ik ken ze in jouw gemeente. Ik zie ook een aantal mensen voor mij. Wil je dan overal mensen ontpoppen?

Koen: ik vraag me gewoon af...

Marjan: Wat is dan de bedoeling? Ik heb het beeld van de paddenstoel met de wortels onder de grond... ik was daarnet met deze jonge dame aan het spreken, zij vertelde een schitterend verhaal en dat deed me denken aan een voorziening waar ik gisteren was. Mochten we het potentieel kunnen pakken, we zijn vertrokken en we hebben volgende week een project. Je zou in een lokale context kunnen gaan op vraag en kijken wat nodig is om door te pakken, bv een schakel (mooi é). Ik was vorige week in Den Haan en daar was men ook bezig met community stichten rond een *kampvuur* en daar noemen ze zich *firekeeper* en zei ik hou het vuur gaande, dat is mijn enige taak, ik heb wel 3 vragen. Ik vond dit een mooie metafoor voor hetgeen hier aan het gebeuren is. Eigenlijk hoor ik: *het vuur kunnen we zelf wel doen branden*, we zijn met genoeg experts, goesting,... Het is dat blijven zoeken naar, *hoe kunnen we het doen blijven branden?* Am i making sense?

Meerdere mensen zeggen ja

Steven: ik zie het voorbeeld van Ashoka, dit is een wereldwijde organisatie die zich als doel stelt om sociale ondernemers te ondersteunen omwille van meerdere redenen: onbenut potentieel, om te professionaliseren, voor de kruisbestuiving met elkaar... Ze hebben in de VS een zak geld bij elkaar gehaald, maar so it dat staat hier eigenlijk los van. Maar het ding is dat die mensen dat zij elkaar effectief kruisbestuiven, maar ook dat er experts worden binnengehaald voor thema's die oppoppen (bv workshops rond financiering, ...) dat marcheert heel goed. Bij Ashoka wil je als sociaal ondernemer graag bij zijn. Dat is de enige organisatie die de persoon ondersteunt en niet de organisatie. Die ook de persoon financieel ondersteunt als het nodig is.

Ria: het zijn allemaal wel individuele ondernemers.

Steven: ja maatschappelijke ondernemers

Ann: Dan kan je verder gaan naar de Sociale InnovatieFabriek, wat zij doen is veel sociaal ondernemerschap met maatschappelijke doelstellingen in de hele brede zin. Dit blijft soms productie, bv zeilen van een vrachtwagen herwerken tot sjakosjen, kraantjeswater op een festival, Dan heb je een financieel verdienmodel. Kaat is opnieuw directeur en zij wil ook focussen op sociaal ondernemerschap, puur waar er enkel sociale meerwaarde gecreëerd wordt en ik denk dat we hier in zo'n verhaal zitten. We hadden ook zo'n situatie, het Blue Assist-model, het ging over "een vraag stellen aan een medeburger", heel banaal, er was daar niks aan te verdienen, maar we hebben het ook niet kunnen... *Het is ook op een heel laag vuurtje, het vuurtje is bijna uitgedoofd*, omdat er geen kracht meer zit *om dit warm te houden*. Kaat is ook aan het zoeken, omdat ze ook heel veel mensen zie die daar tegenop lopen. Ik geloof wel in lachoka en dat SIF om eens te zien om dat mogelijk is.

Koen: Dat zit zeer dicht bij de bedoeling van dit. Als het over ondernemen gaat, dan zijn er al stevige netwerken. Als het over andere waarden gaat, dan is het al veel moeilijker: veel meer drempels. Het gaat over dat mogelijke mogelijk maken.

Steven : Aan impact creëren is dikwijls een kostprijs verbonden, hoe laag of hoe groot dit ook mag zijn, aan opschalen, blijvend de tijd lopen ... ondernemerschap is nodig om sociaal te kunnen blijven doen, denk ik.

Koen: Ja dat zegt Frederik ook, je start vanuit een persoonlijke ervaring, maar op een bepaald moment heb je een verhaal en moet dat gefinancierd worden en zit je in een ander soort rol.

Steven: ja maar ondernemer zijn ook een doelgroep

Koen: Fundamenteel gaat het over waardecreatie op kleine schaal. Alleen gaat het niet altijd over financiële waarde.

Steven: waardeNcreatie.

Ann: Ja en wij hadden projectmiddelen, een inkomen waardoor we uiteindelijk meer dan 400 ons hiervoor konden inzetten maar op een bepaald moment als dit wegvalt, dan moet je werk zoeken om een inkomen te hebben. En voor heeft dit veel in elkaar doen storten omdat dan al onze energie weg was. Maar het heeft ook daar mee te maken. Wie kan die onderkoepelende en overkoepelende verhaal ook vasthouden? Ik weet niet of ik een Florerende Gemeenschap nodig had om in gang te schieten?

Koen S: Jij niet

Ann: ... en om anderen warm te maken om anderen warm te maken en mee te trekken in een verhaal. En nog vele anderen ook niet. En dan betrek je wel die mensen op een lokaal niveau. Ik weet niet of je onderkoepelend of overkoepelend niveau dat potentieel, dat suddert onder de maailijn, moet vinden. We gaan die wel lokaal vinden. Ik voel ook wel een nood aan een ... ik weet dat je een beetje vies bent van het woord dienstverlening en procesbegeleiding. Maar het gaat wel over een héél specifieke manier van procesbegeleiding. De vraag is natuurlijk, kan je dit in jouw vrije tijd doen, of heb je daar geen vrije tijd voor en dat dit wel iets specifiek is in de manier waarin jullie dingen doen dat dit voor *die lokale vuren* wel het verschil kan maken. Alleen heb ik nog voor de dingen die ik heb gedaan geld gehad om jullie als klankbord te hebben om dingen te ontwarren omdat je het zelf niet meer ziet, omdat je zo in het proces zit, om iemand te betalen. We waren zelf al content dat we er zelf een inkomentje voor hadden. Soms werkten we 80%, soms 50%.

Koen: Als je vertrekt vanuit die lokale dynamiek en je gelooft in dat potentieel, dan maak je jezelf ook overbodig. Je stapt ergens lokaal in, dan zoek je, het zou interessant zijn als er nu iemand met die expertise bijkomt, en we maken de verbinding met een andere lokaliteit en je maakt iets groter.

Steven: Wat ik ook denk, is dat als Ann haar verhaal gaat doen, en er zijn mensen die onder het maaiveld zitten en die gaan dat horen, dat die geïnspireerd worden, er zit altijd wel iemand in de zaal die gaat meedoen of die denkt "als die dat kan, dan kan ik dat ook". Ik denk dat je die ook wel warm maakt door het voorbeeld te tonen.

Koen: Mag ik nog eens een vraag stellen? Dat is ook een beetje het principe waarop Maatschapwij draait in NL. Kennen jullie die organisatie? Zij doen dit al 12 jaar, denk ik. Die hebben een model gevonden waardoor ze gefinancierd geraken. Zij vormen een soort bewegen en werken aanstekelijk. Hun verdienmodel (rumoer) zit er ook in om lokaal ook organisaties, die het gevoel hebben "ons verhaal mag of moet wel eens gedeeld worden om anderen in onze lokaliteit op de hoogte te brengen van wat we doen maar ook om dichterbij te brengen. Dat vind ik ook wel een interessant gegeven. Welke tools kunnen we geven aan mensen die lokaal dingen aan het doen zijn om te zorgen dat ze hun verhaal kunnen delen en naar waarde wordt geschat, niet om reclame te maken, maar wel om te laten zien wat het is.

Steven: Waar zit hun verdienmodel?

Koen: Zij betalen Maatschapwij om zulke reportages te maken over hun lokale context, om zulke dynamieken te weeg te brengen. Veel mensen geven ook giften aan Maatschapwij. In Nederland is dat helemaal anders. Ik zie een deeltuin ons niet betalen om zo'n reportage te

maken. Maar het idee erachter, dat lokaal breed zichtbaar te maken, is misschien wel een interessant spoor.

Marjan: Ja, ik heb het voorbeeld gegeven van CMO Stamm, een grote stichting in Groningen, tegenwoordig een soort BVBA, privé-bedrijf, geworden. Zij doen eigenlijk wat jij nu aan het zeggen bent. Zij nemen verschillende rollen op: ofwel gaan wij lokale groepen bijeen brengen met private sector. Bijvoorbeeld: bijéénbrengen van een voorziening voor mensen met een handicap, met een boer die moest inleveren omdat zijn bedrijf te groot was, met de lokale gemeenschap, gem. Ze hebben eerst het potentieel bij elkaar brengen en dan kijken wat mogelijk is. En dan is mijn vraag: Welke rol ga je opnemen? De Florenderende Gemeenschap, de community, de commons, .. of hoe je het ook noemt. Zij zeggen: we gaan opnemen wat nodig is. Is het nodig om financiering te vinden? Momenteel werken die mensen van de voorziening op de boerderij, de boer steekt het materiaal dat hij al had, en de gemeente betaalt de mensen met de beperking die daar aan het werken zijn. Wat heeft CMO Stamm dan gedaan: "Hoe kunnen we dit wettelijk regelen?" Dit was op dat moment de hulp, de ondersteuning, die zij nodig hadden. Ze hebben zich telkens de vraag gesteld: "Wat is hier nodig?". Ergens moet er een ondersteuning zijn waar mensen naartoe kunnen bellen, een hulplijn. Dat is CMO Stamm geworden, maar ook veel groter dan dat.

Ria: Wat is de naam?

Marjan: CMO Stamm, Dit is een rol die gegroeid is, in Groningen. Ik was daar laaiend enthousiast over vanaf het begin dat ik erover hoorde. Omdat zij ervoor gezorgd hebben dat een kleine kruidenierswinkel, tussen Jumbo's, bleef. De gemeenschap zei: "voor de senioren en jeugd is het belangrijk dat er iets blijft". Ze hebben sociale ondernemingen aangetrokken. Er is ergens geld nodig geweest. Het is voor mij geen schande: "er hangt een verdienmodel aan vast". Het is plezant dat er heel veel vrijwilligers aanwezig zijn, dat er geparticipeerd wordt. Maar ergens moet er een legitieme taak opgepakt worden en die mag gefinancierd worden. Dat is een noodzaak. Het is niet over "hoe kan ik mijn zakken vullen", maar wel over "hoe kan mijn taak zo zinvol mogelijk zijn" en "hoe kunnen we daar in overleven".

Frederik: Ik denk dat stad Gent met dat idee gespeeld heeft om advies en ondersteuning voor burgerinitiatieven mogelijk te maken. Misschien weet jij daar meer over Tom?

Tom: Wat ik mij nog herinner is dat dit over ondersteuning voor sociale ondernemers met maatschappelijke impact ging. Als alternatief op het ondernemersloket voor traditionele bedrijven. Ik weet niet hoe het daarmee staat.

Frederik: In het voorbeeld dat daarnet aan bod kwam, kan ik mij wel voorstellen dat daar overheidsfinanciering voor te vinden is.

Koen: De moeilijkheid met de overheidsfinanciering is dat ze vaak in hokjes zit. Ofwel jeugdwerk, ofwel in socio-cultureel werk. Als je in gemeenschappen bezig bent, gaat dit vaak over de grenzen heen.

Frederik: Dan gaat het over socio-cultureel volwassenenwerk? Volgens mij kan je dat daar wel vinden.

Tine: De moeilijkheid in het verhaal dat je vertelt, is dat er in het verhaal gezocht wordt, wie heeft hier belang bij en wie wint hier bij? Daar kan je telkens jouw verdienmodel aan hangen. Dat vind

Lieven: We hebben even een break nodig. Wat ligt er hier nu?

Koen: Er ontstaan verschillende lagen en verschillende sporen.

Luc: Mijn gevoel op dit ogenblik is dat ik verschillende puzzelstukken aangereikt krijg uit verschillende hoeken. En ik kan de puzzel niet maken omdat ik de foto van de puzzel niet heb. Dat is mijn eerste punt. Het tweede punt heb je al aangehaald. In het dorp waar we actief zijn, zijn we aan het groeien naar een florerende gemeenschap. Ik denk dat we niet naïef moeten zijn om te denken dat iedereen in de maatschappij die transitie wil, kan en moet maken. Ik ga mijzelf als ervaringsdeskundige plaatsen omdat ik in die gemeente als vertegenwoordiger was van een organisatie, samen met mensen van de gemeente en andere organisaties. Ik denk dat het een aantal jaren geduurd heeft vooraleer wij om ons particulier belang opzij te zetten voor het collectieve belang en dat wij na een verloop van tijd elkaar ontmoeten, niet als X van organisatie Y maar als X van het collectieve belang. Voor mij was op dat moment heel veel mogelijk. Problemen worden heel anders bekeken. Voordien werden deze bekeken vanuit een particulier belang, wat voor een stuk ook zo is, maar het werd ondergeschikt aan het algemeen belang. Er moet gekanaliseerd worden, zodat we het gevoel van de florerende gemeenschap kunnen inbedden. Je hebt dus begeleiding nodig. Je kan denken dat dit allemaal vanzelf gaat, maar zelf heb ik niet die ervaring. Je hebt mensen nodig die linken leggen, detecteren, stimuleren, je gevoelig maken en dan pas kan je die weg opgaan. Want je ontspoord en je hebt iemand om je terug op die weg te zetten. En inderdaad, er zijn ook de formele detectoren binnen organisaties (oa. lokale dienstencentra). Ik vind dit heel belangrijk en essentieel omdat je niet naïef mag zijn dat dit zomaar zal gerealiseerd worden binnen een maatschappelijke context, die het op middellange termijn niet eenvoudiger zal maken.

Marjan: Het werkt volgens mij langs twee kanten, volgens mij is dat de paradox.

Lieven: Welke vraag ligt hier nu? We gaan even de centrale vraag leggen.

Iemand: of na de pauze?

Koen: We gaan het vuur doven.

PAUZE

Lieven: Wat is er nu nog niet gezegd dat aansluit bij het vorige en wat je wel nog graag wil binnenbrengen?

Tom Van Nieuwenhoven: Ik heb heel veel geluisterd, nog niet veel gezegd. In onze maatschappij zit heel veel capaciteit, overall, links en rechts. In ons gesprek ging het over iets nieuws, extra opzetten. En daar geloof ik niet in. Ik denk dat het bestaat, maar ik denk dat het nog niet geconnecteerd is. Beetje geïnspireerd op hetgeen ik deed in Gent met de Win-Win-beurs of Durf te vragen-sessies of Doe-het-niet-zelf, dat is ook belangrijk, als je het

zelf niet kan, vraag het aan iemand anders. Dit platformdenken, ecosystemisch denken vergt toch ook wel enige activiteit, een inspanning om deze connecties te maken, niet enkel online maar ook fysiek. Dit festival is daarom ook wel een goed idee. Dit wou ik gewoon even zeggen. Het gaat niet altijd over nieuws gaan doen. Er is massa's kennis, tijd, kunde om dit beter met elkaar in contact te brengen. Dit heeft ook wel met de rol te maken die de florerende gemeenschap kan zijn, eerder de connectie maken.

Lieven: Zijn er nog dingen die ingebracht moeten worden?

Steven: Ik vind de term "florerende gemeenschappen" echt niet goed. Dat is voor mij al een waardeoordeel, een streven. Dat ligt al de ganse middag op mijn maag.

Lieven: Wat is de vraag die we nu in de resterende tijd nog van antwoord moeten dienen?

Koen: Ik wil nog één vraag stellen, over iets dat ik met Ria aan het bespreken was in de pauze. Wij waren op het spoor aan het komen.. Bovenlokaal is er iets van verbinding nodig om op dat niveau met een aantal partners samenkomen om elkaar te helpen, bv met Zwijgen is geen optie.

Ann: De sociale innovatiefabriek is ook zo'n actor. Ik heb het opgezocht en doorgestuurd. Ze noemen dit de activist-innovator, ook wel de activist-kantelaar. Omdat je op die kantelpunten die nodig zijn in onze maatschappij werkt.

Koen: Dat zou een kleine insteek kunnen zijn. Hoe doen we dat? Vanuit het gedachtengoed dat hier al wat hangt. Ik voel wel goesting om daarrond te denken. Wie is daar bovenlokaal mee bezig? Wie kent daar mensen? Dat idee van dat festival leeft ook op dat bovenlokaal niveau. Hoe kunnen we daar samen aan werken?

Lieven: Misschien leeft dat idee van "Niets doen is geen optie".

Frederik Matthys: Ik moet ook denken aan Saamo, maar ook aan mensen zoals straathoekwerkers, jeugdopbouwwerkers... die daar beroepshalve mee bezig zijn, die ook noden zien in de buurt, hoe ga je daar mee omgaan?

Marjan: wat wil je daar gaan zoeken? Wil je een antwoord krijgen op welke rol je kan spelen, hoe je compatibel kunt werken, wat wil je daar gaan horen?

Koen: Als het gaat over het ondernemerschap in het lokale, als het gaat over ondernemingen, dat daar al een netwerk is, als het gaat over andere waarde creëren, dan is dat soms moeilijker. Als we voelen dat er daar meer mee bezig zijn en we kunnen dat op één of andere manier ondersteunen of verbinden met elkaar, dan is daar weer iets mogelijk. Zonder dit dan te claimen. Er zijn daar heel veel organisaties mee bezig, maar ook heel afhankelijk van de overheid, die niet hun eigen agenda kunnen bepalen en dan zit je weer in een moeilijke situatie.

Annelies: Ze gaan wel allemaal bij die lokale actoren terechtkomen. Ik kan je mailtjes opdissen met dezelfde waartoe jullie aan het streven zijn. Die vragen, kom eens op een vrijdagmiddag langs om te praten, er zijn er veel die op hetzelfde idee komen om dit te doen.

Frederik: Ken je De Stuyverij? Met haar kan je ook zeker van gedachten wisselen?

Koen: Ja, het gaat over zulke sleutelfiguren eens bij elkaar krijgen.

Stijn: Wil je ook niet-professionelen rond de tafel?

Frederik: De filmpjes zijn over niet-professionelen.

Koen: Soms wel, soms niet. We hebben er geen onderscheid in gemaakt, we hebben dit ook niet benoemd.

Stijn: We moeten opletten dat wij niet zitten te bedenken wat we moeten doen, zonder dat we luisteren naar de personen die het doen. Naar hen moeten we luisteren.

Koen: Ook dat vond ik interessant Tom, wat jij vertelde over ecosystemisch denken, door in gesprek te gaan eigenlijk al aan het leren wat het platform zou kunnen worden. Zonder te zeggen dat we het nu al hebben. Dat leerproces is ook zeer waardevol. Elk van die mensen heeft kunnen aangeven wat moeilijk is in zo'n proces, wat ze leren, wat ze nodig hebben, welke waarde ze aan het creëren zijn. Je krijgt entiteitenportretten waar je verbindingen mee kunt maken. Dat is platform bouwen. Dat zijn processen waar je 2 jaar mee bezig bent om dat leerproces door te maken, om een strategie te ontwikkelen, ..?

Ria: Ik heb 2 dagen geleden geleerd dat er AI-programma's bestaan die gewoon luisteren naar een gesprek tussen mensen en die je dan vragen kan stellen. De antwoorden zijn echt betekenisvol. Ik vind dat echt kei-goed.

Koen: We hebben het allemaal opgenomen, dus dan krijgen wij een antwoord?

(stilte)

Ann: Ik weet nog altijd niet wat de vraag is. Is het betekenisvol? Ja zeker, kumbaya my lord, ik word daar warm vol. Maar ik weet nog altijd niet wat de vraag is? Is er een vraag? Zoeken we nu gelijkaardige schakelaars? We hadden het eerst over de florerende gemeenschap. We hebben toen gezegd: waardeer dit en zorg dat die goesting er blijft. Het volgende is dat we ook anderen die willen kantelen, de transitie willen maken, in Kaat haar blog stonden al zeker 10 mensen die daar mee bezig zijn. We gaan ons plots verbinden met hen, om wat te doen? Wat ligt hier nu? Waar zijn wij over het nadenken?

Stijn: Ik ga straks nog niet weten wat ik hier gedaan heb, waarom ik hier ben en wat het volgende is. Ik kan het ook niet vastpakken. Maar het belangrijkste is dat jullie er iets aan hebben.

Ria: De vraag is: "Wat willen zij vastpakken en kunnen we dan meedoen?"

Stijn: Zijn er dingen die je al geleerd hebt?

Koen: Jazeker

Ann: dat ik plat kan zijn.

Koen: Dat het moeilijker is dan gedacht om het open en eerlijk terug te geven en niet van ons te laten zijn. De richting van kijken is steeds terug naar hier: "Wat gaan jullie doen?". De verwachting van mij was "Wat kunnen we collectief, samen doen?" Dit voel ik (nog) niet ontstaan. Wat ik ook wil zeggen, is dat het niet erg is om in die onzekerheid te vertoeven. Dat mag nog een deeltje gisten als het nog niet rijp is. Maar vanaf het onzeker is, is het niet altijd leuk om na te denken. Voor mij is het niet erg als het nog niet scherp is. Het is ook moeilijke materie.

Stijn: Stel, we organiseren volgend jaar het festival van de Florerende Gemeenschap (persoon: bah). Dat is zo concreet dat we daar allemaal gemakkelijker een beeld over kunnen vormen. Welke invulling kan ik daar zelf aan geven, wat zou ik tof vinden, .. dat geeft een handvat om over na te denken.

Isa: Zijn we nu niet aan het nadenken over waarom we dat zouden doen?

Stijn: Het is die WHY die niet scherp is.

Frederik: Voor mij zijn de mogelijkheden redelijk concreet. Maar dat is hoe ik er naar kijk. Enerzijds kunnen we van elkaar delen, elkaar leren. Dat is een heel concreet. Anderzijds moet dit een festival zijn? Daar worstel ik mee, laat ons met 5 mensen rond dit thema samenzitten. Het is anders dan ondernemerschap. Het is burgers die iets doen bij hen in de buurt. Voor ondernemers heb je al heel wat, ook SIF die fantastische dingen doet. Maar op het thema "ik als buurtbewoner wil iets doen in de buurt" daar bestaat volgens mij nog niets voor. Maar misschien ben ik verkeerd. Als wij elkaar energie kunnen geven door van elkaar te leren. Daar is heel veel potentieel in de buurten die ook iets willen doen, geïnspireerd willen worden. Ik ken verschillende mensen die ondersteuning kunnen gebruiken en inspiratie. Kan je inspireren, dingen laten gebeuren in verschillende buurten, ... dit vind ik heel tastbaar. De exacte naam maakt nog niet veel uit. De Florerende Gemeenschap heeft misschien iemand in zijn netwerk, momenteel is dit het netwerk, die daar kan ondersteunen.

Marjan: Het verhaal dat je nu vertelt, is het verhaal van Avansa. Zijn er hier mensen van Avansa? Of werken samen met Avansa? Dat is wat zij doen, burgerinitiatieven ondersteunen, dat is hun kernopdracht.

Frederik: Doen zij dat?

Erik: Ja, ik heb al met hen samengewerkt. En die kunnen hier ook mee op uitgenodigd worden. Maar ik wou aanvullen op wat jij zegt Frederik, dit maakt het concreter. Ik werk in het Meetjesland en probeer als overheid zulke dingen mogelijk te maken en na te denken welke tools ik kan gebruiken en uit te wisselen om dit op lokaal niveau mogelijk te maken. Hoe kan ik daar op lokaal niveau op inspelen om dit mogelijk te maken? Als we op zo'n festival/netwerk/feest kunnen uitwisselen, kan dit wel mijn vuurtje ondersteunen.

Ine: Ik wil daar ook wel op aansluiten. Ik heb voor de stad Brugge op de dienst beleidsparticipatie gewerkt, opleidingen beleidsparticipatie gegeven en overal vind je hetzelfde. De overheden willen burgerinitiatieven stimuleren, dat komt niet vanzelf. Maar de

mensen die lokaal bezig zijn, vinden de overheden niet, of als ze elkaar tegenkomen, dan verstaan ze elkaar niet of het is complex. En er is dus weinig om die kloof te overbruggen. Ooit ben ik zelf in een buurtinitiatief gestart en gelukkig was er dan “Gelukkige toekomst in Brugge” die ondersteuning gaf, dat bestaat nu ook al niet meer. Die match, iemand die ondersteunt, adviezen geeft, linken legt met andere mensen in de buurt, bijvoorbeeld ook op bovenlokaal niveau, dat heeft me heel erg geholpen. Ik merk dat dat overal leeft, elkaar vinden, geïnspireerd worden. Dat komt niet vanzelf, maar er kan zoveel gebeuren en er is zoveel nood aan zulke initiatieven.

Steven: Dan ben je eigenlijk een soort matchmaker.

Koen: maar wel lokaal

Els: een schakel

Frederik: Je hebt wel voelsprietten nodig. In het ideale geval heb je een organisatie in heel Vlaanderen, waar mensen zich lokaal mee verbonden voelen, en die zeggen “daarvoor ben ik aanspreekbaar”. Daarvoor kijk ik wel naar jullie, je hebt iemand nodig die dat faciliteert, dat onderhoudt. Maar jullie hebben daar de middelen niet voor en ook niet de opdracht. Maar als je dat concreet maakt, dan vind je daar de middelen voor, geen enkel probleem. Dat is een perfecte lijn voor sociaal-cultureel volwassenenwerk. Om dit mogelijk te maken, is er een organisatie nodig die dit faciliteert.

Koen: Dit leunt zo sterk aan bij de oorspronkelijke natte droom van Schakel, van hoe het ooit geformuleerd is. De erkenning van wat er allemaal lokaal aan het gebeuren is, kennis en expertise met elkaar verbinden en zorgen dat dit elkaar versterkt waar het nodig is.

Joris DC: Waar positioneer je je dan naar jouw ‘cliënten’, de mensen die tot bij jou komen, de vragen die vragen komen stellen? Hoe benoem je dit? Want ik zie wel potentieel bij mensen om deze kennismatige rol in te vullen, maar je hebt daar wel *plat gezegd* een etiket, een naam, een gezicht voor nodig? Zodat het herkenbaar en tastbaar is voor mensen, dat ze daar terecht kunnen. Maar dan vereng je het misschien veel in vergelijking tot wat op jouw slides staan.

Stijn: keuzes maken

Koen: Dat is de waarde van samen te komen, om dit samen te bespreken. Om samen tot inzichten te komen, zoals ‘dit kan werken’. Ik ga ongelooflijk content zijn als wij hier 3 of 4 sporen uit te halen die mogelijk potentieel werkbaar zijn, om dit verder te verfijnen en tot iets te komen.

Stijn: In al deze gesprekken komen die lagen naar voren, die ergens in een job, of bovenlokaal of ambassadeurs zijn. Zijn dit de mensen waarop je wil gaan werken of wil je op elk spoor werken, eerder op het individu die denkt, in mijn buurt wil ik iets doen?

Rita: We moeten fractaal denken. Wat doen jullie als Schakel, ik benoem bewust Schakel, om bruggen te leggen? Hoe bouwen jullie jullie netwerk? Hoe gebruik je, wat je geleerd hebt uit de lokale projecten, voor je eigen probleem? Pas deze principes toe op deze vraag: wat?

waarmee? wie heb je nodig? met wie spreken? met wie verbinden? Experten die je geworden zijn, pas dit toe op een grotere schaal en neem deze principes mee.

Steven: Wat mijn ervaring is, is dat als je iemand wil ondersteunen, dan moet je ook mee in de diepte gaan. Men spreekt hier van een netwerk waaruit mensen dan even kunnen inspringen. Maar ik weet niet of ik tijd heb om zomaar in een dossier te duiken, de juiste informatie te krijgen om die dan gericht vooruit te helpen.

Frederik: Ik denk niet dat dit altijd nodig is. Als je dezelfde ervaring hebt meegemaakt, dan kan je op 2 uur tijd al heel veel bijbrengen en gericht doorverwijzen. Zo heb ik in het Gentse al veel kunnen bijdragen voor initiatieven vanuit het netwerk dat ik ken en ervaring die ik opgedaan heb.

Tine: Voor sommige dingen is dit inderdaad genoeg, maar soms is het nodig dat er iemand eens instapt die meer complexiteit ziet. Kies je voor het één, kies je voor het andere, zijn beide aanpakken mogelijk. Soms moet je er gewoon mee in, om de mogelijkheden te zien met de mensen in het project. Zeker in de meest complexe uitdagingen, dat kan je niet oppervlakkig zeggen, ga er eens een uurtje mee gaan babbelen.

Luc Thange: Ik zou hierbij willen aansluiten, vanuit wat wij ook zien binnen de eerstelijnszone. Florerende gemeenschappen moeten vooral voor mij zijn voor die mensen die het absoluut heel moeilijk hebben. Zorgmijders, mensen die het nodig hebben maar alle zorg vermijden, dat die boven water komen. Het is niet vanzelfsprekend om met die mensen te praten. De taal van de Florerende Gemeenschap moet een taal zijn die door iedereen verstaan wordt. Dat is de moeilijkste groep en dit zorgt dikwijls voor conflicten. Zij zitten onder de waterlijn, hebben dikwijls een aanklappende zorg nodig en zitten dikwijls onder de mazen van het net. Daarvoor heb je tijd en energie nodig. Ook vaak om boven de casuïstiek te stijgen zodat het belang van de florerende gemeenschap ook door hun getuigenis gediend wordt en gedragen wordt. Daarom doe ik een warme oproep om personen met een zorg- en ondersteuningsnood boven water te krijgen, want het zijn zij die we een stem en kleur moeten geven om ervoor te zorgen dat zij ook kunnen participeren zodat zij ook kunnen genieten van de Florerende Gemeenschap.

Koen DS: Als dat op kleine schaal is, dan kan je met zeer eenvoudige woorden uitleggen wat je aan het doen bent. We dragen zorg voor elkaar, dat is de boodschap. Dat is heel verbindend en activerend. Als je lokaal zou vragen, wie wil er mee investeren in lokaal 'meer zorg dragen voor elkaar', dan gaan er zeker mensen opstaan en willen bijragen. Op die schaal kan je dat in beweging krijgen, maar dat vind ik nog niet op de bovenlokale schaal. De Florerende Gemeenschap wekt daar nog niet belangstelling.

Ann: Zorg dragen voor, ja maar ik heb al het antwoord gekregen, maar niet voor die met haar slense (hoofddoek) op haar kop. Hoe zit dat dan?

Frederik: Ik denk dat dit een soort van einddoel zou kunnen zijn. Dat is een heel complexe situatie is, waar je als burger niet altijd iets kan doen. Als burger wil je iets heel concreet.

Luc Thange: Als er een aanzet is, waarbij erkenning heeft, dan ben je al een stap verder. Je mag niet de ambitie hebben om dit op te lossen. Als ze een begin van gedragenheid voelen,

dan ben je al verder. Het is inderdaad complex. Je voelt vaak de kreet van die mensen: “wie ziet mij, wie erkent mij, wie herkent mij, wie hoort mij?” Als je dan een gemeenschap hebt, wie het ook is, lokaal of in de buurt: “ja, wij zijn er voor jou”. Dat is voor hen dan een aanzet om mee te stappen in.

Frederik: Ja, ik denk dat dit een vorm is van hoe een Florerende Gemeenschap kan zijn. Als dit lukt, is dat zeker een grote meerwaarde. Maar ik denk dat er ook andere soorten, gemeenschappen, andere uitingen kunnen zijn. Waarbij dit wel een meest geslaagde vorm kan zijn.

Marjan: Het wordt steeds meer flou voor mij. Ik wil zeker geen spelbreker zijn, maar ik wil wel kritisch zijn, in de hoop dat het constructief is. Wat ik hier hoor, is de geschiedenis van het sociaal-cultureel werk. Wat jullie vertellen, doet mij denken aan Saamo, Avansa, Socius, beweging van mensen met een laag inkomen, ... Wat bestaat er nu nog niet en waar willen jullie meer van? Wat gaat deze community vandaag doen dat complementair is? Alles wat vandaar ontstaan is, is georganiseerd, is geïnstitutionaliseerd, krijgt grote universitaire departementen, het is sociaal-cultureel werk. Wat is er nu niet goed aan? Ik heb als vrijetijdsambtenaar 20 jaar mijn ziel afgewerkt om dit soort participatieve toestanden te laten gebeuren. Zeg nu niet dat al wat er nu verteld wordt, zo speciaal aan.

Frederik: Toen ik in 2008 begon met het idee vanuit een lokale nood, had ik geen enkele notie van waar ik daarmee terecht kon. Ik ben direct aan de slag gegaan en waarschijnlijk veel fouten gemaakt. Als dat bestaat wat je zegt, dan ben ik het niet tegen gekomen en nooit daaraan gedacht om die linken te leggen.

Stijn: Energie steken in een initiatief zodat jij dat als burger kan vinden.

Koen DS: En dat het tot jou geraakt.

Frederik: Veel meerwaarde zit er volgens mij in om van elkaar te leren, van gelijkaardige initiatieven die niet geïnstitutionaliseerd zijn.

Stijn: Hoe ga je dit doen?

Marjan: Er zijn momenteel al mensen die deze rol opnemen. We zijn juist met de Federatie in heel Vlaanderen rond gegaan. Overal hebben we State of the Regions gedaan, we hebben daar honderden mensen mee bereikt: vrijwilligers, burgerorganisaties... daar is reclame rond gemaakt, budget in gekropen, ... we hebben dat ook veel als vrijwilliger gedaan. Wie komt er op af? In Torhout veel volk, in Aarschot 160p, iedereen was daar en was aan het uitwisselen. Is dat een taak van de Federatie? Ja! Ik vraag me echt af, waar willen we complementair in zijn?

Stijn: Ik zie daar wel nog een gat in.

Marjan: Ja tuurlijk, pakt dat dan.

Annelies: Iedereen was daar zeg je.... Als ik naar zulke voorstellingen ga, dan kom ik mezelf tegen, mensen uit Roeselare, enzo maar niet de mensen uit burgerinitiatieven. Waarom?

Misschien het kunnen zelf uitvinden, in plaats van te moeten aan te haken aan iets dat al bedacht is.

Niek: Als Lieven mij uitnodigde, heb ik hem gezegd “Ben ik hier wel op mijn plaats?”. Ik heb ook al een ganse historie achter de rug in de sociale sector. Ik ben ook al naar fantastische initiatieven geweest waar veel volk op af komt, maar dit staat of valt met de trekker van het initiatief. En dan is het ook maar de vraag hoe deze trekker aan zijn energie komt en blijft behouden. Dan zit je maar beter met gelijkgezinden rond het vuur, om elkaar ondersteuning te kunnen geven, ... Daarom niet direct een gigantisch festival, wel het gevoel dat er mensen rondom jou zijn die met hun ding bezig zijn en waarmee je verbinding kan maken, bij terecht kan, met vragen, pijntjes, met om het even wat... We leven hier ook in Crem-land. Ik wil van dit park een olievlek maken die kan uitdeinen. Soms vragen CLB's, CAW's, en psychiatrische zorginstellingen aan mij: “Hoe doe jij dat, want jouw cijfers zijn ongelooflijk goed.” Maar daar koop ik niks voor, geen tas soep of koffie die ik aan de gasten geef. Maar die gasten komen wel en die pakken soms iets mee. En die zie ik soms hier in het park lopen met een vriendin of vrouw om te tonen wat ze gedaan hebben. Mensen vragen mij van wie ik afhang. Dan zeg ik dat ik van niemand afhang, maar ik krijg geen subsidies, dus ik ben vrij. Het zou wel gemakkelijk zijn, maar gemak wordt ook betaald. Er zijn wel af en toe mensen die zeggen dat ze willen helpen als ik iets organiseer. Dat ik hen kan contacteren, dat is zeer veel waard. Ben ik soms uitgeput? Ja, tijdens corona heb ik veel jongeren via CLB gezien en dan ben ik bij mijn huisarts moeten gaan. Want al die evaluatietjes, verslagjes, enzo. Want mijn rugzakje hang ik 's avonds aan de kapstok, maar soms is het wel veel. Dan zou het soms wel eens goed zijn als ik mijn telefoon of mijn auto eens kan nemen en bij iemand terecht kan. Los of dat een overkoepelende organisatie moet zijn of iets anders. Straks gaan we naar de Hoeve, die gebouwen zijn een grote strijd geweest voor mij. Ik hoop dat ik in de komende jaren, als mijn wekker afloopt en ik moet denken “wat gaat het nu weer zijn?”, dan is het tijd voor iets anders.

Marjan: Wat maakt dat je dit doet?

Niek: Mijn ouders waren hippies, ik heb het ene trauma na het andere opgelopen. Ik ben dan opnieuw gaan studeren voor opvoeder om de wereld wat beter te maken. Dat ligt ondertussen al wat meer achter mij. Dat geeft mij wel voldoening als er iemand met een enkelband langskomt om, systemen om mensen te laten voelen dat ze belangrijk zijn, dat ze ook een engagement naar ons maatschappelijk gebeuren willen maken. Ipv hen dingen te laten ‘moeten’, waar heb jij ‘goesting’ voor. Als men zegt dat ze voor beleving komen, of ze willen zich in het zweet werken. Allemaal goed voor mij, doe maar, maar op basis van respect. Dat mis ik soms wel. Je probeert te trekken, mensen te organiseren, uit te nodigen, maar dat vraagt veel energie. In de zomer heb ik er meer dan in de wintermaanden. We moeten hier voldaan weggaan.

Koen: Voor mij is dit een voorbeeld van een verhaal met meningen, inzichten, ... dat heb ik tot op heden proberen te doen, om dit te verzamelen.

Isa: Dan moeten we het misschien niet zo ambitieus zien. Dan ligt het meer daar.

Stijn: Het doet me op de één of andere manier denken aan dingen die ik ken uit andere sectoren ook. Schakel met 300 jeugdconsulenten, vormings-drie-daagse, ... het gaat over

mensen die met hetzelfde bezig zijn, samen te brengen, met inhoudelijke sessies, maar vooral om deze mensen samen te brengen, 's middags, 's nachts... en tegen dag drie versleten was. Het doet er vooral toe dat je samenkomt. Ik heb daarna een zijsprong gemaakt naar jeugdtoerisme. Met drie mensen uit het jeugdwerk hebben we dan vooral aanbieders op tweedaagse samengebracht. Dan heb je inhoudelijke sessies over bv boekingsstelsel. Maar eigenlijk gaat het er over wat je aan tafel gezegd wordt, aan het kampvuur tussen pint en braadworst verteld wordt. Zou het een mogelijkheid zijn om op eenzelfde manier hierover na te denken? We gaan mensen die met hetzelfde bezig zijn faciliteren om naar zo'n bijeenkomst te komen. Opnieuw denk ik, over welke mensen ben je bezig? Melanie, die veel doet voor de wijk waar ik woon, gaat daar niet voor komen. In de week is ze aan het werk. In het weekend gaat ze haar privé-middelen daar niet aan besteden. Ik weet ook niet of dat de bedoeling is. Het is deze vraag die je scherp moet proberen krijgen.

Steven: Willen mensen daar voor betalen?

Stijn: Ja, ik heb daarnet cru aan Koen gevraagd, en niemand moet daar op antwoorden. Wie zit nu hier niet, rechtstreeks of onrechtstreeks, die betaald wordt. Voor wie is dit puur een vrijwillig engagement? Dat is geen waardeoordeel. Neem je keer op keer verlof binnen jouw eigen tijd die je niet binnen jouw gezin kan besteden? Ja of nee en waarom doe je dat?

Koen DS: Wat bedoel je daar mee Stijn? Melanie zou eigenlijk op zo'n initiatief aanwezig kunnen zijn zonder dat ze daar ambetant moet over zijn of zich schuldig moet voelen? Of gaat ze sowieso niet komen? Of moet we naar haar gaan?

Stijn: Wat was de meerwaarde van de VVJ 3-daagse ed? Op om het even welk niveau je daar, er was een aanbod. Bij de jeugdtoerisme-bijeenkomsten was er ook een aanbod voor poetsvrouwen. Wij hebben dat aanbod niet zelf bedacht, maar hebben aan hen gevraagd welke noden ze hadden. Zij liggen niet wakker van hoe groepen uw verblijf reserveren en welk boekingsstelsel daar achter zit. Zij willen wel 's middags mee aan tafel zitten en willen ook mee aan het vuur zitten.

Koen DS: Wat ik wel nog onthoud vanuit die tijd, is dat de kleine jeugddiensten daar niet naartoe konden komen, omdat er geen geld was. Diegenen die het nodig hadden, waren er nooit.

Isa: Ik vraag me af of het de bedoeling is dat je ze daar naartoe brengt. Ik denk dat het veel waardevoller is om te gaan kijken wie daar actief is.

Stijn: We willen wel dat iedereen energie aan dat vuurke kan komen tanken. Daar zijn we daarnet mee gestart.

Ria: Een vuur dat ons bijtankt is een ander soort vuur dat een ander nodig heeft.

Ann: Een overkoepelend vuur had mij nooit gestimuleerd. Het is niet van jullie dat ik erkenning nodig heb.

Stijn: Het zou wel tof zijn dat iemand die aan dat eerste vuur gezeten heeft, jou uitnodigt om samen met anderen aan een vuur te gaan zitten. Of niet?

Ann: Je steekt al zoveel energie in dat ene ding. Om dan nog energie daarin te steken? Je steekt daar wel energie in om eens advies te geven, maar om energie te krijgen. Dat haal je uit jouw opgebouwde netwerk. Ik kan me niet voorstellen dat mensen die met community-dingen bezig zijn naar een overkoepelende organisatie stappen. Ik vertel vanuit anekdotes van mezelf.

Koen DS: Ik zou het wel heel straf gevonden hebben, mocht iemand, die wist waar ik mee bezig was, out of the blue op me toe zou gestapt zijn en me gezegd hebben: "je bent met iets bezig en je vindt het niet, ga eens praten met die persoon"

Stijn: Maar Koenie, je spreekt over den tijd ...

Koen: ... twee jaar geleden, zolang is dat nog niet. Twee jaar geleden zaten we met een burgerinitiatief wel te zoeken naar "wat is de volgende stap?"

Stijn: Heel veel kleine initiatieven slagen er wel op heel korte termijn gevonden te worden en dingen te realiseren, via social media of dergelijke.

Ine: Als ik initiatieven in mijn omgeving zie ontstaan, dan probeer ik daar online positief op te reageren, tips door te geven. Als ik geen tijd heb, wel online support te geven. Ik wil dat nog meer doen. Een klein verschil maken, stimuleren, als iedereen dat doet, kan dat wel een duwtje in de rug betekenen.

Stijn: Om op het anekdotische van Ann verder te gaan, we zijn 4 jaar geleden met 4p voor de eerste keer naar Duinkerke getrokken naar de jungle. We zijn moeten stoppen met materiaal aan te nemen. Er zijn organisaties genoeg die dat doen, met eten enzo. We hebben het verengd naar "we willen warmte en menselijkheid brengen". We gaan nu met een kickertafel, mobiel kapsalon. De eerste keer dachten we dat we ook barbiers gingen moeten meebrengen, maar ze doen dat zelf. Ze genieten van deze zorg. Je moet maar 4 foto's online posten en we hebben ondertussen een community rond ons van mensen die nooit meegaan, maar wel zorgen dat er telkens opnieuw voorraad is aan handdoeken, shampoo... We hebben geen overkoepelende organisatie nodig. Je moet wel één keer je kop omhoog steken.

Ann: Jij zei "dit zou me wel geholpen hebben", ik kan me dit niet voorstellen. Moest het op een plaats zijn die ik ken, ja dan wel. Maar ik heb het al druk genoeg, ik wil niet op een lijstje terecht komen, als matchmaker in mijn regio. Jouw voorbeeld vind ik wel interessant. Annelies, als je iets geeft, komt er terug aan de gemeenschap. Bij Frederik gaat zijn input naar dat lokaal initiatief.

Annelies: Klassieke subsidiekanalen zijn niet meer dienend voor burgerinitiatieven. Ook Avansa geraakt er niet meer. Laat ons daarom iets nieuws bedenken. Dat we fractaal kunnen uitzetten. Daar is wel denkwerk voor nodig.

Koen: Ja, ik heb hetzelfde. Als burger nooit tegen gekomen.

Lieven: Ja, toch wel hé Koen.

Koen: Laat mij dat verhaal dan vertellen. Voor de herbestemming van de kerk, een droommiddag met burgers. Dan duiken er knelpunten op. Project gedaan. Burgers blijven verweesd achter. Mensen zeggen mij "ik doe nooit meer mee aan zo'n proces". Ik had goesting om dat te doen, maar ik ben ontgoocheld. Er zullen evenveel goede voorbeelden zijn. Ze penetreren niet tot het niveau waar mensen individueel mee bezig zijn. Dat is er

Annelies: Ook burgerparticipatie van steden en gemeenten lopen heel vaak daarop dood. of initiatieven met experts rond bv verkeersveiligheid dan fnuik je alle energie die er zit. Er zijn zeker ook goede voorbeelden. Maar ik denk dat vanuit die slechte voorbeelden en toolkits zijn daar een heel goed voorbeeld van, moeten we toch kunnen kijken hoe we het wel goed kunnen doen binnen de bestaande structuren om die spouw te kunnen zijn.

Stijn: De moeilijkheid voor lokale besturen, politiek en administratie, is dat je niet zeker bent van resultaat en dat is zeker een groot probleem. Eigenlijk kan je niet garanderen dat er een resultaat gaat zijn en dat is moeilijk voor den burgemeester en schepen.

Annelies: En dat resultaat is voor de burger geen echt resultaat.

Lieven: Bijvoorbeeld een innovatief project waarbij je vooraf moet zeggen wat de innovatie gaat zijn.

Koen: Ik denk dat we elkaar begrijpen. Onze reactie hierop is, het minste wat we kunnen doen is het zichtbaar maken. Zonder de grote bijbedoeling. De waarde van het laten zien dat het bestaat, dat er andere manieren zijn om met waarde om te gaan, dat het kan functioneren, dat kan mensen aanzetten om het ook te doen.

Annelies: Ik denk dat het minste dat je kan doen, is gaan luisteren. Je bent de filmpjes komen opnemen, maar eigenlijk tussen de beelden door hebben we veel gepraat en ook met de anderen in de tuin, die voelden zich erkend. Waarderend, want er was een camera.
Koen: Eigenlijk zou ik budget moeten hebben om meer dan een namiddag te komen filmen. Er te kunnen induiken, praten met de mensen, wat ze er allemaal doen, ... zodat mensen kunnen zien, amai, ze zijn daar waarde aan het creëren. op een heel andere manier.

Stijn: Dus eigenlijk is jouw vraag: wie heeft daar baat, een (meer)waarde bij om jou dat budget te geven?

Annelies: Ik denk dat de eerste vraag is, hoe kunnen we luisteren naar die mensen? Luc had het daarnet daarover. Ik zit ook in een eerstelijnszone maar er zit daar geen één eerstelijnsactor in, omdat broodroof is voor die dokter, huisarts... maar niemand gaat ook naar die mensen gaan luisteren. Als ik daar bij mijn huisarts naar vraag, normaal gezien een heel rustige vrouw, dan schiet ze in furor. "Ze zouden eens moeten weten wat wij allemaal moeten doen. We hebben daar geen tijd." Er is niemand die naar die dokter luistert, maar we zijn er wel allemaal over bezig.

Koen: Dat luisteren is primair. Dat gehoord worden. Maar dat is niet voldoende voor ons om ervoor te zorgen dat het kan blijven bestaan en dat het ook anderen versterkt.

Annelies: Dan moet het wel opbrengen, er moet waarde aan toegekend worden, om ervoor te zorgen dat het blijft bestaan.

Ria: Durf je aan mensen vragen om geld te geven? Dat is wat Zwijgen Is Geen Optie (Zwigo) doet, die vragen mensen om geld te geven.

Koen: Wij zijn een Stichting en wij mogen en kunnen dat doen. Draag bij aan wat wij doen.

Ann: Het grote verdienmodel van Zwigo is niet het mecenaat, maar Piet Colruyt die daar een grote injectie doet. Bij Mobile Schools was dat 5 jaar Porticus die daar 5 jaar zwaar in geïnvesteerd heeft. De grote financiering komt van andere dingen die geloven in de maatschappelijke meerwaarde.

Koen: Het verhaal dat we als Schakel nu hier gelegd hebben, is nog niet sterk genoeg om zoiets op te wekken. Daarom dat we dat hier nu leggen, zien jullie hier potentieel in?

Ria: Waarom zou dat er niet inzitten? Je brengt ons allemaal samen hiervoor en waarom niet bij mensen die veel geld hebben?

Steven: Omdat de vraag terug geketst gaat worden, wat wil je van mij en waarvoor? Dat is nu nog niet duidelijk.

Geert: Waardeer je het zelf genoeg?

Ria: Sta je zelf sterk genoeg in uw schoenen? Vind jij dit het aller-belangrijkste in jouw professioneel leven want dit heeft maatschappelijke meerwaarde.

Lieven: Ik vind het belangrijk dat Koen dit aan het doen is en dat hij hier niet meer mee kan bezig zijn.

Ria: Het kader van subsidies gaat dit niet maken.

Koen: Nee, dat is mij al duidelijk. Van de overheid gaat het niet komen. En als het van de overheid komt, dan geraak je niet daar waar je wil duiken. De avansa's komen daar niet. Net omdat ze in een keurslijf zitten.

Steven: Je kan het ook anders zien. Jij hoeft het niet allemaal te doen. Er zijn nog mensen die een camera kunnen bedienen.

Koen: Ook dat was één van de oorspronkelijke ideeën. Hoe kan je ervoor zorgen dat er niet één maar bv 20 ploegjes zijn die overal ten lande zijn. Je kan ploegjes ondersteunen van mensen die dat doen.

Frederik: Als je alleen filmpjes maakt, dan ben je Zwigo. Als je het wil doen om effect te creëren, vanuit nood en potentieel die je ziet, dan wil je meer bereiken. Zwigo heeft ook

effect, maar dit is nog iets anders. Ik deel niet de idee dat dit allemaal al bestaat, vanuit mijn beleving.

Ine: De sector ken ik niet, maar een productiehuis die draait op vrijwilligers die heel goed materiaal maken, gespecialiseerd in burgerinitiatieven, voor massa-media.

Koen: Ja, ik had aan een teams gedacht met podcast-makers, quotes-verzamelaars, verhalen vangen en opschrijven, portretten maken... er zijn mensen die dat graag doen en deze enthousiasmeren. De vraag blijft altijd "Welke maatschappelijke meerwaarde wil je realiseren" en "wie wil daaraan financieren?" Ria, heb je mij gevraagd "ge hebt ons daarvoor samengebracht." Ik ben beschaamd.

Ria: Neenee, je hebt ons daarvoor samengebracht. Dus waarom niet hen.

Frederik: Als je mensen à la Piet Colruyt wil benaderen, dan moet je kunnen aantonen en helder maken waar je nu staat, wat je volgende stappen zijn en wat je daarmee wil behalen, welke impact, welke cijfers.

Ine: een soort ondernemingsplan

Frederik: je kan via de innovatiefabriek in een 4tal sessies zo'n plan opstellen.

Ann: de sociale innovatiefabriek wil ook met sociale ondernemers deze maatschappelijke meerwaarde in een financieel businessmodel begeleiden.

Lieven: Eigenlijk zijn we hen vergeten te vragen.

Koen: We zijn er nog veel vergeten.

Ann: Lieven, welk potentieel is dat waarover jij spreekt?

Lieven: Ik zie voortdurend dingen die mits een andere design, een andere aanpak, er veel beter zouden uitziet. Als je mensen in hun waarde laat, dan krijg je een andere dynamiek. Doe het niet zelf, probeer het niet te controleren, zorg niet voor te veel regels, ... er is een ander soort samenleving mogelijk.

Koen: Bijvoorbeeld in de stad Geraardsbergen zijn we op zoek gegaan naar een andere relatie met de burger, bv rond communicatie. Hoe kunnen we samen nadenken rond communicatie? Dit kunnen laten gebeuren, dat is waarde. Potentieel komt niet altijd los omdat ze het zelf willen doen. Terwijl er zoveel expertise zit in de samenleving. Als burgers dit opnemen, dan moet de overheid dit niet doen en dan komt er tijd vrij voor de overheid, dat is waarde.

Lieven: We zitten daar in een convenant met de stad, als een partner.

Ann: Ik hoor eigenlijk nu jullie zeggen, lokale overheden als jullie met ons in zee gaan, dan gaan jullie meer bereiken.

Koen: Dit is een spoor waar ik zo moe van geworden ben, omdat het zoveel energie vraagt om vertrouwen op te bouwen met die lokale overheid. Dat duurt zoveel tijd en dan komt er een nieuwe schepen en valt dat als een pudding in elkaar. Het kan maar dat vergt zoveel energie. En ze willen maar betalen van zodra dat vertrouwen er is.

Lieven: En je moet ze keer in paniek zien slaan als er een krantenartikel opduikt waarin een vzw uit de bocht gaat. Dan sta je daar. Terwijl er zoveel mooie dingen gebeurd zijn. Organisaties moeten aan vanalles voldoen. Faciliteer organisaties eens, ipv hen aan hun lot over te laten. Een loket voor verenigingen ipv ondernemers.

Ann: Een starterslabo voor verenigingen. Dit maakt het veel concreter voor mij.

Geert: Nu sprak Lieven ook als burger van de stad. Misschien moeten we de volgende keer het gesprek met burgers voeren.

Ria: Of als burgers

Geert: Ja, we zijn allemaal burgers, wat Frederik een paar keer gedaan.

Lieven: Ik wil hier wel afronden. We hebben geprobeerd een begin te maken. Is het oké dat we zo afronden? Met stoeletjes aan de kant zetten, tafels opruimen, ... De traiteur is Carlo, Carlo is de max, hij geeft ook workshops worsten draaien, ..

Stoelen worden verschoven. Rumoer.

Moeten we niet betalen? Ja wie betaalt dat hier...

